

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Ректори МДТ «Донишгоҳи давлатии Бохтар
ба номи Носири Хусрав»
доктори илмҳои иқтисодӣ,
профессор _____ Курбонзода М.Р.

« 02 » 2024 с.

ХУЛОСАИ

Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав

Диссертатсияи унвонҷӯи кафедраи биологияи умумӣ Резмонова Курбоной Шарифовна дар мавзӯи: «**Маҳсулнокии намунаҳои гандуми мулоим (*Triticum Aestivum* L.) аз коллексияи ИУР-и Федератсияи Россия дар шароити ҷануби Тоҷикистон**» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 06.01.01 - Зироаткорӣ умумӣ, растанипарварӣ дар кафедраи биологияи умумии факултети химия ва биологияи Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав ба анҷом расидааст.

Дар ҷараёни омода намудани диссертатсия Резмонова Курбоной Шарифовна унвонҷӯи кафедраи биологияи умумии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав ба шумор мерафт.

Резмонова Курбоной Шарифовна соли 2009 факултети химия ва биологияи Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусравро аз рӯйи ихтисоси биология хатм карда намудааст.

Номбурда бо фармоиши ректори Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав аз, 24.06.2019, фармоиши №87^б - ФА ба ҳайси унвонҷӯи кафедраи биологияи умумии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав қабул карда шудааст.

Мавзӯи рисолаи диссертатсияи Резмонова Курбоной Шарифовна дар ҷаласаи Шӯрои олимони Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав, аз 24.06.2019, суратҷаласаи №11 тасдиқ шудааст. Инчунин бо қарори маҷлиси мазкур роҳбари илмӣ унвонҷӯ доктори илмҳои биология, профессор, узви вобастаи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон Абдуллоев Абдуманнон ва мушовири илмӣ доктори илмҳои кишоварзӣ Партоев Курбоналӣ таъин гардидааст.

Резмонова Курбоной Шарифовна имтиҳонҳои минимуми номзадиро аз ҷанни таърих ва фалсафаи илм дар таърихи 29-уми июни соли 2022 бо баҳои 4 (хуб), аз ҷанни забони хориҷӣ (англисӣ) дар таърихи 31-уми январи соли 2023 бо баҳои 4 (хуб) дар Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири

Хусрав ва аз фанни ихтисоси 06.01.01.– Зироаткории умумӣ, растанипарварӣ аз 29.11.2023 бо баҳои 4 (хуб) дар Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншох Шохтемур суоридааст. Ба Резмонова Курбоной Шарифовна маълумотнома, аз 20.12.2023, № 957, дар бораи супоридани имтиҳонҳои номзадӣ додашудааст.

Диссертатсия дар ҷаласаи кафедраи биологияи умумии факултети химия ва биология аз, «24» январи соли 2024, № 6 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудихо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Мутобиқати ихтисос ба номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос ва мухтавои диссертатсия.

Диссертатсияи Резмонова Курбоной Шарифовна дар мавзӯи «Маҳсулнокии намунаҳои гандуми мулоим (*Triticum Aestivum* L.) аз коллексияи ИУР-и Федератсияи Россия дар шароити ҷануби Тоҷикистон» аз рӯйи мазмун ва мундариҷаи худ ба шиносномаи ихтисоси 06.01.01-Зиротакорӣ умумӣ, растанипарварӣ мутобиқат менамояд. Дар таҳқиқоти мазкур ҷиҳатҳои назаривӣ асоснок карда, дар соҳаи таҳқиқоти ихтисоси 06.01.01 – Зироаткорӣ умумӣ, растанипарварӣ, ки таҳқиқи аломатҳои морфологӣ ва аз ҷиҳати иқтисодӣ пурарзиши намунаҳои арзишманди гандуми мулоимдонро аз ҳазинаи ҷаҳонии ИУР-и Федератсияи Россия дар шароити ҷануби Тоҷикистон пешбинӣ менамояд, мувофиқат намуда, барои тавсия ва истифодаи намунаҳои сермаҳсул, устувор ва ба шароити ҷануби Тоҷикистон намунаҳои нави гандум, тибқи номгӯи ихтисосҳои кормандони илмӣ кишоварзӣ ва биология таҳлил гардидааст.

Алоқамандии мавзӯи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Мавзӯи кори диссертатсионӣ анҷомдодашуда ба самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар Консепсияи сиёсати аграрии Ҷумҳурии Тоҷикистон, бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, таҳти № ГР 018900031322016, аз 05 январи соли 2016, дар бораи таъминоти илмӣ рушди комплекси агросаноатии кишвар, тасдиқ шудааст, алоқаманд мебошад.

Мутобиқати теъдод ва мазмун интишороти натиҷаҳои илмӣ ба мухтавои диссертатсия ва автореферат. Натиҷаҳои асосии таҳқиқи диссертатсионӣ Резмонова Курбоной Шарифовна амалан дар тамоми марҳалаҳои таҳқиқот (солҳои 2016-2022) гузаронида шудааст. Муқарароти асосии назариявӣ ва натиҷаҳои таҳқиқот дар ҷаласаҳои илмӣ кафедраи биологияи умумӣ ва конференсияҳои байналмилалӣ ва илмӣ ҳарсолаи дохилидонишгоҳии ҳайати профессорону омӯзгорон, докторантону

магистрон ва донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав муҳокима карда шуда, оид ба маводи илмӣ диссертатсия дар 14 конфронси илмӣ ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ гузориш дода шуда, баҳои баландро сазовор гардиданд. Натиҷаҳои илмӣ дар конфронсҳои илмӣ зерин муаррифӣ шудаанд: «Хусусиятҳои экологии гуногунии биологӣ», Душанбе, 2017; «Дастовардҳои биохимияи муосир». Душанбе, 2019; «Зан ва рушди илми муосир». Кӯлоб, 2021; «Энергетика омили асосии рушди иқтисодист». Кӯшонӣён, 2019; «5-солагии ДДТХ». Данғара, 2021; «Омӯзиш, ҳифз ва истифодаи оқилонаи олами набототи Аврусиё». Алмаато, 2022; Дастовардҳо, технологияҳо ва дурнамои соҳаи кишоварзӣ ва саноати нассочӣ, Тошканд, 2022; «Конференсияи XXIII байналхалқии илмию амалӣ. Москва, 2022; «Минтақаҳои Россия: стратегияҳо ва механизмҳои рушди лоиҳаҳо ва барномаҳои афзалиятноки миллӣ ва минтақавӣ», Москва, 2022 ва ғайраҳо.

1. Мавҷудияти санадҳои тасдиқкунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо. Натиҷаҳои таҳқиқоти намунаҳои гандуми мулоимдона, ки аз коллексияи ҷаҳонӣ (ИУР-и Федератсияи Россия) дастрас карда шудаанд, ба монанди ITMI -5, ITMI-30, ITMI-32 ва ITMI-103 барои истифодабарӣ дар корҳои селекционӣ ва барои парвариш дар истеҳсолот тавсия карда мешаванд. Ин намунаҳои серхосили гандуми мулоимдоноро дар оянда метавон барои санҷиш ба Комиссияи давлатии навъсанҷӣ ва ҳимояи навъҳои нави зироатҳои кишоварзии Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсия намуд. Инчунин хулосаҳои таҳқиқоти мазкурро дар самти таҳияи мавод илмӣ, монографияи истифода намудан мумкин аст.

Саҳми шахсии доктарабони дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот. Саҳми доктарабон дар ҷустуҷӯ ва таҳлили сарчашмаҳои илмӣ, иштирок дар таҳия ва гузаронидани таҳқиқот, интиҳоби навъ ва намунаҳои гандум, таҳия ва гузаронидани таҷрибаҳои озмоишӣ ва саҳроӣ, дар коркарди оморӣ ҳангоми ҷамъбаст намудани натиҷаҳои кор ва мустақилона ба анҷом расонидани кори диссертатсионӣ ва таҳияву нашри мақолаҳои илмӣ, маърузаю гузоришҳо дар конференсияҳо ва ҷорабиниҳои илмӣ-таҳқиқотӣ назаррасанд. Ҳиссаи иштироки унвонҷӯ дар таҳқиқот зиёда аз 85 фоизро ташкил медиҳад.

Диссертатсияи Резмонова Курбоной Шарифовна дар мавзӯи «Маҳсулнокии намунаҳои гандуми мулоим (*Triticum Aestivum* L.) аз коллексияи ИУР-и Федератсияи Россия дар шароити ҷануби Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯи ихтисоси 06.01.01- Зироакорӣ умумӣ, растанипарварӣ ба ихтисоси интиҳобшуда пурра мувофиқат менамояд.

Мавзуи диссертатсия ба бандҳои соҳаи кишоварзӣ, ба шаҳодатномаи ихтисоси 06.01.01- Зироакорӣ умумӣ, растанипарварӣ мутобиқат менамояд.

Мухтавои диссертатсия ба чунин бандҳои ихтисоси мазкур мувофиқат менамоянд:

- банди 4. Хусусиятҳои ташаккули ҳосилнокии намудҳо (навҳо)-и растаниҳо вобаста аз шароитҳои обӣ ва лалмӣ. Муайян намудани вокуниши (реаксияи) растаниҳо вобаста аз намуд ва усули обмонӣ, дараҷаи зичии ниҳолҳо, усулҳои парвариш ва ҷамъоварии ҳосил.

- банди 5. Вокуниши (реаксияи) экологии намудҳо (навҳо) дар сурати тағйирёбии муҳити беруна (муносибат ба ҳарорат, шароити хок, инчунин дар шароити таъмин будан бо намӣ, ғизо ва дараҷаи равшанӣ).

- банди 6. Таъсири шароити беруна ба захираҳои ангишторҳо, рағанҳо, никотин, ташаккули ғоз (клетчатка) ва сифати онҳо.

Инчунин нуктаҳои илмӣ дар диссертатсия инъикосёфта ба соҳаи таҳқиқоти ихтисоси 06.01.01 – Зироаткорӣ умумӣ, растанипарварӣ, ки таҳқиқи аломатҳои морфологӣ ва аз ҷиҳати иқтисодӣ пурарзиши намунаҳои арзишманди гандуми мулоимдонро аз хазинаи ҷаҳонии ИУР-и Федератсияи Россия дар шароити ҷануби Тоҷикистон пешбинӣ менамояд, мувофиқат намуда, барои тавсия ва истифодаи намунаҳои сермахсул, устувор ва ба шароити ҷануби Тоҷикистон мувофиқи гандум, тибқи номгӯи ихтисосҳои кормандони илмӣ кишоварзӣ ва биология мувофиқат менамояд.

Диссертатсияи Резмонова Курбоной Шарифовна дар мавзуи «Маҳсулнокии намунаҳои гандуми мулоим (*Triticum Aestivum* L.) аз коллексияи ИУР-и Федератсияи Россия дар шароити ҷануби Тоҷикистон» аз муқаддима, 5 боб, хулосаҳо ва хулосаи умумӣ иборат буда, 19 диаграмма, 26 ҷадвал ва 30 аксро дар бар гирифта, дар 138 саҳифа таҳия шудааст. Рӯйхати адабиёт аз 150 номгӯй, аз ҷумла 90 адад ба забонҳои хориҷӣ иборат мебошанд.

Вобаста ба мавзӯ ва масоили таҳқиқоти диссертатсионӣ 21 интишороти муаллиф инъикос ёфтаанд, ки аз он 7-тояшро мақолаҳои илмӣ дар маҷалаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расида, 14-тои дигар дар маводи конференсияҳои илмӣ ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ интишор гардидааст.

Мундариҷаи асосии таҳқиқот аз рӯйи мавзуи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

I. Мақолаҳои илмӣ, ки дар маҷалаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

- [1-М]. Резмонова, К.Ш. Мутобик намудани навъҳои гуногуни гандуми берунмарзӣ ба шароити водии Вахш / К.Ш. Резмонова, Р. Ибрагимов, И. М. Гафуров // Паёми ДДБ ба номи Н. Хусрав. – Бохтар, 2019. – №2/1(60). – С. 81-85.
- [2-М]. Резмонова, К.Ш. Ҳосилнокии баланди гандум-омили муҳимми таъмини барномаи озуқаворӣ / К.Ш. Резмонова / Паёми ДДБ ба номи Носири Хусрав. – Бохтар, – 2020. – №2/3 (78). – С. 83-88.
- [3-М]. Резмонова, К.Ш. Структура урожая и биохимические показатели семян картированных линий пшеницы из мировой коллекции в южном Таджикистане / К.Ш. Резмонова, Б.А. Гафуров, А. Абдуллаев // Вестник БГУ им. Н. Хусрава. – Бохтар, 2021. – №2/4 (93). – С. 88-92.
- [4-М]. Резмонова, К.Ш. Влияние минерального удобрения (нитроаммофоска) на общую биомассу сортообразцов пшеницы в условиях юга Таджикистана / К.Ш. Резмонова // Вестник БГУ им. Н. Хусрава. – Бохтар, 2022. – №2/2(99). – С.102-107.
- [5-М]. Резмонова, К.Ш. Характеристика генетических признаков перспективных линий мягкой пшеницы из коллекции ВИР Федерации России в условиях Юга Таджикистана / К.Ш. Резмонова, Б.А. Гафуров, А. Абдуллоев, К. Партоев // Вестник теоретический и научно-практический журнал «Земледелец» Таджикского аграрного университета имени Ш. Шотемура. – Душанбе, 2022. – №4(97). – С. 25-27. ISSN 2074-5435.
- [6-М]. Резмонова, К.Ш. Урожайность интродуцированных сортообразцов пшеницы по сравнению с сортом «Ормон» при внесении нитроаммофоски / К.Ш. Резмонова // Вестник теоретический и научно-практический журнал «Земледелец» Таджикского аграрного университета имени Ш. Шотемура. – Душанбе, 2022. – №3(96). – С. 10-16. ISSN 2074-5435.
- [7-М]. Резмонова, К.Ш. Влияние разных условий водоснабжения на продуктивность и качество семян картированных линий пшеницы из мировой коллекции в Южном Таджикистане // Вестник, теоретический и научно-практический журнал «Земледелец» Таджикского аграрного университета имени Ш.Шотемура. – Душанбе, 2023. – №3(100). – С. 36-39. ISSN 2074-5435.

II. Мақолаҳо ва фишурдаҳои дар маводи конференсияҳои илмӣ чопшуда:

- [8-М]. Резмонова, К.Ш. Мутобик намудани намунаҳои гуногуни гандум ба шароити водии Вахш / К.Ш. Резмонова, А. Абдуллоев, К.Б. Амиров, Б.А. Гафуров / Маводи конференсияи VII-уми байналмилалӣ «Хусусиятҳои экологии гуногунии биологӣ». – Душанбе, 2017. – С. 125.
- [9-М]. Резмонова, К.Ш. Омӯзиши ҳосиятҳои тобоварии навъҳои гуногуни гандум ба шароити хушкӣ ва заминҳои шӯр / К.Б. Амиров, К.Ш. Резмонова,

П.М. Ятимов / Материалы VIII международной конференции «Экологические особенности биологического разнообразия». – Душанбе, 2019. – С. 131.

[10-М]. Резмонова, К.Ш. Физиолого-биохимическая адаптация мягких линий пшеницы из коллекции ВИР Федерации России в засоленных почвах Юга Таджикистана / К.Ш. Резмонова, Ш.М. Гафуров, Б.А. Гафуров, А. Абдуллоев / Материалы республиканской конференции «Достижения современной биохимии». ТНУ. – Душанбе, 2019. – С. 66.

[11-М]. Резмонова, К.Ш. Влияние комплексных соединений биологически активных металлов на рост мягкой пшеницы из коллекции ВИР-а Федерации России в климатических условиях Южного Таджикистана / К.Ш. Резмонова, Ф. Махмадалиев, Н.С. Бекназарова, Б.А. Гафуров, А. Абдуллоев / Материалы республиканской конференции «Достижения современной биохимии» ТНУ. – Душанбе, 2019. – С. 68.

[12-М]. Резмонова, К.Ш. Панҷаронӣ ва таъсири он ба ҳосилнокии, ҳангоми мутобиқшавии навъҳои гандуми умумичаҳони коллексияи ИУР-и дар шароити иқлими ҷануби Тоҷикистон / К.Ш. Резмонова, Б.А. Гафуров, Ш.М. Гафуров, Ф. Махмадалиев, Х.М. Ёфтаков, А. Абдуллоев / Маводи конференсияи байналмилалӣ «Энергетика – омили асосии рушди иқтисодиёт» – Кӯшонӣ, 2019. – С. 9

[13-М]. Резмонова, К.Ш. Ҳосилнокии баланди гандум яке аз омилҳои зиндагии ҷоиста / К.Ш. Резмонова / Маводи конференсияи илмӣ-амалии «Занон ва рушди илми муосир». – Кулоб, 2021. – С. 45-48

[14-М]. Резмонова, К.Ш. Особенности формирования массы 1000 зёрен озимой мягкой пшеницы из коллекции ВИР-а Федерации России в условиях засухи и засоленной почвы юга Таджикистана / К.Б. Амиров, К.Ш. Резмонова, Б.А. Гафуров, Ш.М. Гафуров, А. Абдуллоев / Материалы международной конференции «Энергетика - главный фактор экономического развития». – Кушонӣ, 2019. – С. 20.

[15-М]. Резмонова, К.Ш. Таркиби биохимиявии дони гандумҳои таҳқиқшавандаи ИУР-и Федератсияи Россия дар шароити иқлимӣ ва заминҳои шӯри ҷануби Тоҷикистон / К.Ш. Резмонова, Ш.М. Гафуров. / Маводи конференсияи илмӣ-амалии бахшида ба 30-солагии Истиқлолияти ҚТ, 5-солагии ғайолияти Донишгоҳи давлатии тибии Хатлон. – Дангара, 2021. – С. 446.

[16-М]. Резмонова, К.Ш. Повышение урожайности пшеницы для достойной жизни / К.Ш. Резмонова / Материалы научно-практической конференции посвященной 30-летию Независимости Республики Таджикистан, 5-летию деятельности ДДТХ. – Дангара, 2021. – С. 446-447.

[17-М]. Резмонова, К.Ш. Интродукция сортообразцов пшеницы Российской селекции в условиях Таджикистана / К.Ш. Резмонова, А. Абдуллоев, К. Партоев / Материалы Международной научно-практической конференции «Изучение, сохранение и рациональное использование растительного мира Евразии». – Алмааты, 2022. – С. 576-581.

[18-М]. Резмонова, К.Ш. Об эффективности выращивания сортообразцов пшеницы в условиях Хатлонской области Таджикистана / К.Ш. Резмонова, Б.А. Гафуров, К. Партоев / Материалы Международной научно-практической конференции «Достижения технологии и перспективы развития сельскохозяйственной науки и текстильной промышленности». – Ташкент, 2022. – С. 274-277.

[19-М]. Резмонова, К.Ш. Агроэкологическое изучение перспективных линий мягкой пшеницы из коллекции ВИР-а Федерации России в условиях Юга Таджикистана / К.Ш. Резмонова, А. Абдуллаев, К. Партоев // Сборник трудов XXIII международной научно-практической конференции. – Москва, 21-23 апреля 2022 г. Том 2. – Москва, 2022 – С. 337-342.

[20-М]. Резмонова, К.Ш. Влияние нитроаммофоски на урожайность сортообразцы пшеницы в условиях Хатлонской области Таджикистана / К.Ш. Резмонова, А. Абдуллаев, К. Партоев / Материалы XIII Международной научно-практической конференции «Регионы России: стратегии развития и механизмы реализации приоритетных национальных и региональных проектов и программ». – Москва, 2022. – С. 318-321.

[21-М]. Резмонова, К.Ш. Потенциал продуктивности коллекционных образцов пшеницы в условиях юга Таджикистана / К.Ш. Резмонова, К. Партоев, А. Абдуллаев / Материалы республиканской научной конференции «Биологическое разнообразие растений, животных и генетические ресурсы Горного Бадахшана» (Таджикистан, г. Хорог, 2-3 ноября 2023 г.). – Душанбе, 2023. – С. 17-18.

Чаласа қарор кард:

1. Диссертатсияи Резмонова Курбоной Шарифовна дар мавзуи «Маҳсулнокии намунаҳои гандуми мулоим (*triticum aestivum* L.) аз коллексияи ИУР-и Федератсияи Россия дар шароити ҷануби Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 06.01.01- Зироакорӣ умумӣ, растанипарварӣ таҳқиқоти анҷомёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Резмонова Курбоной Шарифовна дар мавзуи «Маҳсулнокии намунаҳои гандуми мулоим (*Triticum Aestivum* L.) аз

коллексияи ИУР-и Федератсияи Россия дар шароити ҷануби Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯи ихтисоси 06.01.01- Зироакорӣ умумӣ, растанипарварӣ бо дарназардошти ислоҳи камбудҳои гирифташуда барои ҳимоя дар шӯрои диссертатсионии **6Д.КОА-064** назди Институту зироаткорӣ Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон тавсия дода шавад.

Хулосаи мазкур дар ҷалсаи кафедраи биологияи умумии факултети химия ва биологияи Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав, аз 31 январи соли 2024, протоколи № 6 қабул гардидааст.

Дар ҷаласа 16 нафар иштирок доштанд. Натиҷаи овоздихӣ: тарафдор – 16 нафар; «зид»– нест; «бетараф»– нест.

Раиси ҷаласа: н.и.п., саромӯзгор,
мудир кафедраи биологияи умумӣ

Т. Х. Назаров

Котиби ҷаласа: н.и.б., дотсент:

С.С. Сафарова

Имзоҳои Т. Х. Назаров ва Сафарова С.С.-ро
тасдиқ мекунам.

Сардори шуъбаи кадрҳо ва қорҳои махсуси
МДТ «ДДБ ба номи Носири Хусрав»

Ҷ.А. Шукурзод

Суроға: 735140, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Бохтар, кӯчаи Айнӣ, 67
E-mail: bgu-1978@mail.ru.
Тел: (+83222) 2-54-81